UUTISET

Valinnanvapausjärjestelmä ei ole taikasauva, jolla poistuu se ongelma, että harvaanasutuilla alueilla pohjoisessa ja idässä on vaikea rekrytoida lääkäreitä. **JOHTAVA ASIANTUNTIJA PIA MARIA JONSSON, THL**

THL: Yksityiset ja julkiset samalle viivalle perusterveydenhuollossa

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos haluaa laajentaa perusterveydenhuoltoa yksityiselle sektorille. Järjestäjien määrään laitos ei ota tiukkaa kantaa.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL laittaisi julkiset, yksityiset sekä järjestöt ja muut kolmannen sektorin tuottajat samalle lähtöviivalle. Ne voisivat kaikki tuottaa julkisesti rahoitetun perusterveydenhuollon palveluja samoin pelisäännöin.

THL on huolissaan perusterveydenhuollon lääkäripalvelujen saatavuudesta.

Kiireetöntä hoitoa saa terveyskeskuksista aivan liian hitaasti: kolmasosassa kunnista kuntalainen joutuu jonottamaan sitä ainakin viisi viikkoa.

”Suurin ongelma suomalaiselle kuntalaiselle on kiireettömään hoitoon pääsy. Se on järjestelmän sairastamisen vakavin oire”, kuvaili ylijohtaja **Marina Erhola** THL:n vaikuttajaseminaarissa torstaina Helsingissä.

THL julkisti torstaina seitsemänkohtaisen listan siitä, miten Suomen terveydenhuollon rahoitus ja järjestäminen saadaan kuntoon.

Tavoitteena on, että kiireettömään hoitoon perusterveydenhuollossa pääsisi jonottamatta ja potilaalla olisi aidosti oikeus valita hoitopaikkansa.

KIMMO HAIMI

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos vaatii, että jokaisen suomalaisen on päästävä jonottamatta hoitoon joko julkiselle tai yksityiselle puolelle.

Uusi toimielin järjestäjäksi

THL esittää myös, että rahoitusta selkiytetään ja hoito- ja kustannusvastuulla pallottelu lopetetaan.

Laitos ohjaisi sosiaali- ja terveydenhuollon julkisen rahoituksen yhdelle alueelliselle toimijalle. THL on liberaali järjestäjien määrän suhteen: niitä voisi olla esimerkiksi esillä olleet 20–30, 12–15, 4–5 tai 1.

Järjestäjän tulisi olla uusi toimielin. Se voitaisiin kuitenkin rakentaa nykyisiä rakenteita hyödyntäen.

Sote-uudistusta pohtiva sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valmisteluryhmä näyttää päätyvän 25–30 sote-alueeseen, jotka vastaavat kaikista palveluista, sekä mahdollisesti perustason alueisiin, joilla on kontollaan sosiaalihuolto ja perusterveydenhuolto.

”Me toivomme, että alueita on selvästi vähemmän”, sanoo osastojohtaja **Markku Pekurinen** THL:stä.

THL lisäisi myös valinnanvapautta: potilas voisi vapaasti valita palveluntuottajan, jolla asioi. Mukaan hyväksytty tuottaja ei voisi kieltäytyä hoitamasta potilasta. Raha seuraisi potilasta palveluntuottajalle.

Ainakin kaksi vaihtoehtoa

Ruotsin, Norjan ja Tanskan terveydenhuoltouudistuksista saatujen kokemusten mukaan uudistus voi vähentää alueellista tasa-arvoisuutta, sillä palvelujen tuottajat välttävät harvaanasuttuja alueita.

”Näin voi tapahtua, jos ei huolehdita, että palveluja on kaikkialla saatavilla. Harvaan asutut alueet eivät ole taloudellisesti kovin kiinnostavia”, sanoo Pekurinen.

”Valinnanvapausjärjestelmä ei ole taikasauva, jolla poistuu se ongelma, että harvaanasutuilla alueilla pohjoisessa ja idässä on vaikea rekrytoida lääkäreitä”, sanoo johtava asiantuntija **Pia Maria Jonsson** THL:stä.

”Tätä on mahdollista säännellä korvausmenettelyillä. Annetaan potilasnupista korkeampi korvaus henkeä kohti.”

Toinen mahdollisuus on Norjan malli, jossa lainsäädäntöön on kirjattu, että järjestäjällä on vastuu siitä, että palveluja on saatavilla. Norjassa jokaisen asukkaan ulottuvilla on oltava vähintään kaksi mahdollista valittavaa lääkäriä.

”Järjestäjätahon täytyy joko pyrkiä houkuttelemaan tuottajia tai järjestää palvelut omana tuotantonaan”, sanoo Jonsson.

Suomessa oma työterveyshuolto

Pekurisen mukaan THL:n ehdotukset ovat ottaneet jonkin verran vaikutteita Ruotsin mallista. Ruotsissa valinnanvapaus tuli pakolliseksi perusterveydenhuollossa muutama vuosi takaperin.

Erojakin on. Pekurisen mukaan Ruotsissa ei ole samanlaista työterveyshuoltoa kuin Suomessa. ”Meillä myös tavoitellaan sosiaali- ja terveydenhuollon integraatiota, sitä ei muualla yhtä vahvasti tavoitella.”

THL toivoo aloitteestaan laajaa keskustelua.

PAULA LIESMÄKI

ALOITE

Flunssakäynnit pois työterveyshoidosta

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL ehdottaa, että perusterveydenhuoltoa vahvistetaan laajentamalla ja monipuolistamalla palveluiden tuottajakuntaa.

Potilaan valinnanvapautta tulee lisätä.

Työterveyshuollon tulee keskittyä perustehtäväänsä, työperäisten sairauksien ehkäisyyn, työkyvyn ylläpitämiseen ja työyhteisöjen kehittämiseen. Nyt työterveyshuolto operoi liiaksi terveyskeskuksen tontilla, sairauksien hoidossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon julkinen rahoitus ohjataan yhdelle alueelliselle toimijalle.

Palvelujen järjestäjien tulee olla riittävän vahvoja sovittamaan yhteen julkinen, yksityinen ja kolmannen sektorin palvelutuotanto sekä asettamaan laatuvaatimuksia.

Eri henkilöstöryhmien työn yhteensovittaminen tulee huomioida entistä paremmin.

Vahva kansallinen ohjaus on tarpeen.

Perusterveydenhuollon saatavuuden parantamiseen tarvitaan väliaikaista lisärahoitusta 250–350 miljoonaa euroa vuodessa ainakin 5–10 vuodelle. Jos lisärahoitus kerätään sairaanhoitovakuutuksella, nostamalla vakuutettujen sairaanhoitomaksua, se tarkoittaisi keskimäärin vuodessa 65–90 euron lisälaskua maksajaa kohden.

Eläkemaksun nostotarve ennakoitua pienempi

Uudet väestö- ja työllisyysennusteet ovat aiempaa myönteisempiä, mikä helpottaa hiukan työeläkemaksun korotustarvetta, arvioi Eläketurvakeskus.

Työelämässä on entistä enemmän ikääntyneitä, ja myös maahanmuutto lisääntyy. Se kasvattaa työikäisten määrää.

Eläkemaksun nousupaine säilyy päivitetystä laskelmasta huolimatta. Työmarkkinajärjestöt ovat sopineet työeläkemaksun korottamisesta 24,4 prosenttiin vuoteen 2016 mennessä. Se ei uusienkaan laskelmien mukaan riitä.

Uuden tilanteen valossa 25 prosentin työeläkemaksu riittää 2050-luvun lopulle saakka. Aiemman arvion mukaan maksu olisi pitänyt korottaa runsaaseen 26 prosenttiin 2020-luvulla.

Nyt tehdyn laskelman perusteella työeläkemaksun pysyvästi kestävä taso on ensi vuodesta alkaen 25,6 prosenttia, kun kaksi vuotta sitten arvio oli 25,9 prosenttia.

Viime vuonna Suomessa asuvien ihmisten keskieläke oli 1 500 euroa kuussa, kun se vuonna 2060 on lähes 2 600 euroa.

Ansiot kuitenkin nousevat eläkkeitä nopeammin. Vuonna 2060 keskieläke on keskipalkasta 41 prosenttia, kun se viime vuonna oli 50 prosenttia, ETK arvioi.

STT

Yrityksen oston ongelmia liioitellaan

Suomen yrittäjien mukaan pk-yritysten omistajanvaihdokset sujuvat luultua helpommin. Niiden ongelmia liioitellaan.

83 prosenttia yrityksen ostajista ja jatkajista pitää omistajanvaihdosta onnistuneena, kertoo Seinäjoen ammattikorkeakoulun tutkimus.

Tutkimus paljastaa, että valtaosa ostajista on tyytyväisiä myös ostokohteen hintaan.

”Yleinen käsitys yritysostojen suurista riskeistä ja vaikeuksista vaikuttavat tutkimuksen perusteella liioitelluilta”, tutkimuksen vastuullinen johtaja **Elina Varamäki** Seinäjoen ammattikorkeakoulusta kertoo.

Hän puhui Valtakunnallisessa omistajanvaihdoskonferenssissa Helsingissä torstaina.

Suomessa on yli 70 000 yli 55-vuotiasta yrittäjää ja myyntiin on tulossa lähes 30 000 yritystä seuraavan kymmenen vuoden aikana.

”Omistajanvaihdos voi kehittää pienen yrityksen liiketoimintaa tehokkaasti. Se tarjoaa usein uuden alun yritykselle, kun motivoituneet ostajat kehittävät yrityksen strategiaa, toimintatapoja ja johtamista”, Varamäki toteaa.

Tutkimusaineisto kerättiin keväällä 2013. Tutkimus kohdistettiin vuosina 2008–2012 pienten ja keskisuurten yritysten ostajille ja jatkajille ympäri Suomea.

Suomen yrittäjät kertoo käynnistäneensä omistajanvaihdospalvelun, joka tukee yritystään myyvää yrittäjää, sopivaa yritystä etsivää ostajaa ja heitä auttavia ammattilaisia vauhdittamaan kauppoja kaikkialla Suomessa.

SUVI NIEMI

MEILLE ÖLJYLÄHDE TARKOITTAA LAIVAA, KONEPAJAA TAI KORJAAMOA. JÄTEÖLJYSTÄ

YLI 90 PROSENTTIA

VOIDAAN KÄYTTÄÄ UUDELLEEN.

L&T on ympäristöministeriön virallinen kumppani öljyjätteen keräyksessä. Muista siis soittaa öljyjäteasioissa L&T:lle!

Keräämme kaikki käytetyt voiteluöljyt, mukaan lukien moottoriöljyt, vaihteistoöljyt sekä voimansiirtoöljyt, ja toimitamme ne uuden öljyn raaka-aineeksi. Keräys on maksutonta alkaen 200 litran eristä.

Laaja keräysverkostomme kattaa koko maan, joten hoidamme öljyjätteen noudot kaikkialla nopeasti ja tehokkaasti.

Tilaa öljyjätteen noudot L&T:ltä!
010 636 6031
oil@lassila-tikanoja.fi

Tilaa öljyjätteen noudot L&T:ltä!
010 636 6031
oil@lassila-tikanoja.fi

www.lassila-tikanoja.fi

JÄTEHUOLTO JA KIERRÄTYS ▸ VAARALLISTEN JÄTTEIDEN KIERRÄTYS ▸ YMPÄRISTÖTUOTTEET
VIEMÄRIHUOLTO ▸ KIINTEISTÖHUOLTO JA -TEKNIIKKA ▸ SIIVOUS JA TUKIPALVELUT

L&T®